

de Rechtspraak

Raad voor de
rechtspraak

De minister voor Rechtsbescherming
drs. S. Dekker
Postbus 20301
2500 EH Den Haag

Afdeling Strategie

bezoekadres
Kneuterdijk 1
2514 EM Den Haag

correspondentieadres
Postbus 90613
2509 LP Den Haag

t (088) 361 00 00
f (088) 361 00 22
www.rechtspraak.nl

datum 15 februari 2021
doorkiesnummer
e-mail
ons kenmerk
uw kenmerk
cc
bijlage(n)
onderwerp Advies Uitvoeringswet EU-verordeningen grenzen en veiligheid

Geachte heer Dekker,

Bij brief van 04 januari 2021, kenmerk , verzocht u de Raad voor de rechtspraak (de 'Raad') advies uit te brengen inzake de Uitvoeringswet EU-verordeningen grenzen en veiligheid (het 'Wetsvoorstel').

Dit wetsvoorstel voorziet in de implementatie van een aantal EU-verordeningen die gaan over de buitengrenzen van het EU-gebied en de veiligheid. Het advies van de Raad richt zich met name tot dat deel van het wetsvoorstel dat ziet op de implementatie van Verordening (EU) 2018/1240 tot oprichting van een Europees reisinformatie- en -autorisatiesysteem (ETIAS; hierna: ETIAS-verordening).

HET WETSVOORSTEL

ETIAS is een nieuw Europees reisinformatie- en autorisatiesysteem, waarmee voor de afreis van niet-visumplichtige onderdanen van derde landen naar het Schengengebied kan worden bepaald of zij in aanmerking komen voor toegang tot het Schengengebied en of hun inreis een veiligheidsrisico, een risico op het gebied van illegale immigratie of een hoog epidemiologisch risico vormt (artikel 1 van de ETIAS-verordening). ETIAS geeft in voorkomende gevallen een reisautorisatie af en voorziet in informatie over reizigers die zijn vrijgesteld van de visumplicht.

Raad voor de
rechtspraak

datum 15 februari 2021
kenmerk
pagina 2 van 4

De beoordeling van de aanvraag vindt plaats voorafgaand aan de aankomst bij de doorlaatposten aan de buitengrenzen (artikel 4 van de ETIAS-verordening). Indien de geautomatiseerde vergelijking geen 'hit' oplevert, geeft het centrale ETIAS-systeem automatisch een reisautorisatie af. Indien de vergelijking wel een 'hit' oplevert, verifieert de centrale ETIAS-eenheid of de persoonsgegevens van de aanvrager overeenstemmen met de persoonsgegevens van de persoon die deze 'hit' heeft gegenereerd. Indien een 'hit' wordt bevestigd dan wel er twijfels over blijven bestaan, zet de centrale ETIAS-eenheid de handmatige verwerking van de aanvraag door de nationale ETIAS-eenheid (ETIAS National Unit; hierna: ENU) van de verantwoordelijke lidstaat in gang. In Nederland wordt deze ENU-taak belegd bij de Koninklijke Marechaussee (hierna: Kmar). Het wetsvoorstel voorziet daartoe in een wijziging van de Vreemdelingenwet 2000 (hierna: Vw 2000).

Daarnaast kan men om inzage, correctie of wissing van gegevens vragen. Dit kan zowel zien op nationaal opgeslagen gegevens als gegevens in ETIAS zelf.

Uit de Memorie van Toelichting (hierna: MvT) volgt dat bij de afwijzing van een ETIAS-aanvraag men in bezwaar en beroep bij de rechtbank kan tegen het besluit tot afwijzing daarvan. In aansluiting op de procedure die geldt bij een visum voor kort verblijf, is niet voorzien in een mogelijkheid van hoger beroep (zie artikelsgewijze toelichting, p.111). Daartoe wordt aan artikel 84 van de Vw 2000 onderdeel e toegevoegd.

Verder kunnen beroepen tegen een afwijzing van een reisautorisatie zijn gericht tegen de vermelding van (al dan niet) onjuiste gegevens in het systeem en/of tegen een afwijzing van een verzoek om inzage, correctie of wissing van gegevens (zie p. 44 van de MvT). Dit kan in voorkomende gevallen ook worden meegenomen in de procedure tegen de beslissing op de aanvraag.

Ten slotte voorziet het wetsvoorstel in een uitbreiding van artikel 107, eerste lid, van de Vw 2000, dat gaat over gegevensadministratie. Deze uitbreiding ziet op de gezichtsopname en vingerafdrukken afgenomen en verwerkt op grond van Europese verordeningen (onderdeel d) en over de gegevens, waaronder persoonsgegevens, verwerkt op grond van Europese verordeningen die betrekking hebben op biometrische gegevens en de ETIAS-verordening.

Na overleg met de gerechten, adviseert de Raad als volgt.¹

ADVIES

¹ De Raad voor de rechtspraak heeft op grond van artikel 95 van de Wet op de rechterlijke organisatie een wettelijke adviestaak met betrekking tot nieuwe wets- en beleidsvoorstellen die gevolgen hebben voor de rechtspraak. De adviezen worden vastgesteld na overleg met de gerechten. De Raad voor de rechtspraak is een adviescollege in de zin van artikel 79 en 80 van de Grondwet. Bij het opstellen van zijn adviezen beoordeelt de Raad de voorgenomen wet- en regelgeving in het bijzonder op de gevolgen voor de organisatie en de werkklass van de gerechten en op de (praktische) toepasbaarheid en uitvoerbaarheid. Rechters zijn bij de behandeling van individuele zaken niet gebonden aan de inhoud van de wetgevingsadviezen van de Raad voor de rechtspraak.

Raad voor de
rechtspraak

datum 15 februari 2021
kenmerk
pagina 3 van 4

De Raad ziet geen aanleiding tot het maken van inhoudelijke opmerkingen. Wel merkt de Raad met betrekking tot de SIS-verordening politieële en justitiële samenwerking in strafzaken op dat het genoemde ‘registratienummer’ in artikel 20, tweede lid, onderdeel q gelezen kan worden als het Burgerservicenummer (BSN) en stelt mede daarom de vraag of de Wet algemene bepalingen burgerservicenummer (de Wabb) enige aanpassing behoeft (zie p.16 van de MvT).

IT-GEVOLGEN

Er zijn geen noemenswaardige IT-consequenties voor de Rechtspraak te verwachten.

WERKLAST

Het Wetsvoorstel heeft consequenties voor de werklast van de Rechtspraak, met name de bestuursrechtspraak wordt zwaarder belast als gevolg van het Wetsvoorstel. Tegen de weigering van een reisautorisatie onder het nieuwe ETIAS-systeem kan immers bezwaar worden gemaakt en vervolgens beroep worden ingesteld. In de MvT is aangegeven dat dit naar verwachting tot ongeveer 985 beroepsprocedures leidt. De Raad ziet geen aanleiding om hier een anders over te denken. Dus de Raad gaat uit van een stijging van 985 extra zaken per jaar na invoering van het Wetsvoorstel.

De Raad verwacht tevens een toename van het aantal verzoeken om een voorlopige voorziening. Die toename zal ongeveer een kwart van het aantal beroepsprocedures zijn. De Raad schat dus in dat het aantal verzoeken om een voorlopige voorziening stijgt met 260 per jaar.

Zoals hiervoor reeds aangegeven kunnen beroepen tegen een weigering van een reisautorisatie mede zijn gericht tegen de vermelding van (al dan niet) onjuiste gegevens in het systeem. De Raad verwacht dat dit leidt tot een verzwaring van de zaken waarin dit aan de orde is. De bestuursrechter moet immers kennis kunnen nemen van de door het bestuursorgaan geraadpleegde informatie in het systeem. Dit brengt in de procedure extra handelingen met zich mee alsmede een beoordeling van deze informatie. De Raad schat in dat in de helft van de extra zaken dit zaakverzwarende aspect aan de orde is en dat die zaken dan anderhalf keer zoveel behandeltijd vergen in vergelijking met een gemiddelde zaak.

In de MvT wordt opgemerkt dat de verordeningen (waarop het Wetsvoorstel ziet) ook gevolgen hebben voor de strafrechtspraak. Het is mogelijk dat het aantal strafzaken toeneemt. Daar staat tegenover dat de werklast van de rechter-commissaris beperkt wordt verminderd met het Wetsvoorstel doordat diens inzet bij bepaalde bevragingen vervalt. Per saldo verwacht de Raad dat de werklastgevolgen voor de strafrechtspraak niet substantieel zijn.

FINANCIËLE GEVOLGEN

De Raad verwacht dat de gevolgen substantieel zijn voor de bestuursrechtspraak en schat de omvang daarvan – in financiële zin – in op € 2,5 mln. per jaar aan extra kosten vanwege een toename in het aantal zaken en hogere behandeltijden.

datum 15 februari 2021
kenmerk
pagina 4 van 4

Totale werklastconsequenties	
	structuree
Mutatie als gevolg van aantallen	1.597.551
Effect wijziging gemiddelde zaakzwaarte	-14.875
Effect behandeltime per zaak	939.028
Totale effect wetsvoorstel	2.521.705

CONCLUSIE

De Raad kan zich vinden in de voorgestelde wijzigingen. Het Wetsvoorstel geeft de Raad derhalve geen aanleiding tot het maken van inhoudelijke opmerkingen.

TOT SLOT

Indien na het uitbrengen van dit advies het Wetsvoorstel op belangrijke onderdelen wordt gewijzigd of indien uit nadere uitvoeringsregelgeving belangrijke werklastgevolgen voortvloeien, dan wordt de Raad graag in de gelegenheid gesteld daarover aanvullend te adviseren. Met het oog op de voorbereiding van de gerechten op de invoering van het Wetsvoorstel, stelt de Raad er prijs op als hij geïnformeerd wordt over de indiening van het Wetsvoorstel bij de Tweede en de Eerste Kamer en de plaatsing van de definitieve wetstekst in het Staatsblad. Ook eventuele nadere regelgeving volgend op dit Wetsvoorstel met gevolgen voor de rechtspleging valt binnen het adviesrecht van de Raad. Voor zover van toepassing, ontvangt de Raad graag een adviesaanvraag voor deze nadere regelgeving.

Lid Raad voor de rechtspraak